

บทคัดย่อ

170603

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การดำรงเงินสดสำรองส่วนเกินของระบบธนาคารพาณิชย์

ชื่อผู้เขียน นายวิโรจน์ วณิชย์พัฒน์พงศ์

ชื่อปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์อดิ ไทยนันท์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์สุกัญญา ตันธนวัฒน์
3. รองศาสตราจารย์อัมภินพพงศ์ ฉัตราคม

เนื่องจากธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญต่อเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ หลักในการบริหารเงินของธนาคารพาณิชย์นั้นนอกจากจะเป็นการแสวงหารายได้แล้วยังต้องมีการรักษาสภาพคล่องให้ได้เป็นอย่างดีเหมาะสม ซึ่งเงินสดสำรองส่วนเกินนั้นนับได้ว่าเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องประเภทหนึ่งที่มีสภาพคล่องสูงกว่าสินทรัพย์สภาพคล่องประเภทอื่น ๆ ธนาคารพาณิชย์จึงต้องบริหารเงินสดสำรองส่วนเกินอย่างระมัดระวัง โดยพยายามให้ได้กำไรพร้อมทั้งรักษาสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ไปในขณะเดียวกันด้วย ในการที่ธนาคารพาณิชย์นั้นจะต้องดำรงเงินสดสำรองส่วนเกินไว้มากหรือน้อยเพียงใดนั้น จะต้องคำนึงถึงปัจจัยภายในประเทศที่มีผลด้วย เช่น ปริมาณเงินฝากรวม อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงปัจจัยภายนอกประเทศอีกด้วย เช่น อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 เป็นต้นมา ระบบการเงินของประเทศไทยนั้นได้ดำเนินการภายใต้นโยบายทางการเงินแบบเสรี ซึ่งมีผลทำให้ตลาดเงินภายในประเทศมีการเชื่อมโยงกับตลาดเงินในตลาดต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นด้วย

ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำรงเงินสดสำรองส่วนเกินของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้ข้อมูลเป็น

170603

รายปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 ถึง พ.ศ. 2547 ที่ได้รวบรวมข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารพาณิชย์ไทยรวมทั้งแหล่งอื่น ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงเงินสดสำรองส่วนเกินของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้สมการถดถอย พหุคูณเชิงซ้อนและใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ผลการศึกษาพบว่า ปริมาณเงินฝากรวมของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระหว่างธนาคารพาณิชย์ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงเงินสดสำรองส่วนเกินของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนของอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ สัดส่วนสภาพคล่องทางการเงิน อัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตร และปริมาณเงินสดสำรองส่วนเกินในปีที่ผ่านมา นั้น เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงเงินสดสำรองส่วนเกินของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

The main objectives of this thesis are to investigate the factors affecting the maintenance of excess reserves by the Thai commercial banking system. The data used in this study consisted of yearly data from 1981 to 2004 from the Bank of Thailand and Thai commercial banks. Multiple linear regressions were used to find the factors that significantly affected the decisions of Thai commercial banks with regard to excess reserve management.

The results show that the excess reserve levels of Thai commercial banks are positively affected by the total deposit volume and interbank lending rates. On the other hand, repurchase rates and excess reserve levels of past years have adversely affected excess reserve levels.